

Principy a pravidla územního plánování v pojmech

Seznam pojmů obsahuje výklad vybraných pojmů užitých v internetové publikaci Principy a pravidla územního plánování. Pojmy kapitol vztahujících se k udržitelnému a územnímu rozvoji (kapitoly A a B) jsou členěny na témata Územní rozvoj, Osídlení, Krajina. Výklad pojmu je proveden v souladu s textem publikace. U každého pojmu je odkaz na příslušnou kapitolu publikace, případně na právní předpis nebo jiný zdroj. Pojmy jsou vloženy do tématu, v němž byly použity v publikaci.

Abecední seznam pojmů je provázán s příslušným pojmem formou křížového odkazu.

Téma: **Územní rozvoj**

Abecední seznam pojmů:

hodnocení Environmental Performance Evaluation – EPE
 hodnocení životního cyklu – LCA
 posuzování vlivů na životní prostředí – EIA
 rekonverze a intenzifikace urbanizovaného území
 rozvoj
 strategické posuzování vlivů na životní prostředí – SEA
 udržitelný rozvoj
 území
 územní rozvoj

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

udržitelný rozvoj

– uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života budoucích generací. Udržitelný rozvoj území spočívá ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé přírodní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území.

Zdroj: Stavební zákon, § 18, odst. 1

PaP: A.1.1 Vymezení pojmu udržitelný rozvoj (str. A.1 - 2) (+ případně kap. B.1.2 str. B.1-8)

rekonverze a intenzifikace urbanizovaného území

– alternativa rozvoje „na zelené louce“. Zatímco krátkodobá ekonomická hlediska sledovaná developery a investory přirozeně preferují relativně snadnější a levnější rozvoj „na zelené louce“, ekonomika udržitelného rozvoje i ekologická a sociální kritéria svědčí ve prospěch modelů územního rozvoje zaměřených na recyklaci urbanizovaného území při současném omezování růstu zastavěného území.

PaP: A.1.1 Vymezení pojmu udržitelný rozvoj (str. A.1 - 8)

posuzování vlivů na životní prostředí – EIA

– Environmental Impact Assessment usiluje o komplexní posouzení, zda zátěž prostředí vyvolaná novou činností či investicí překročí práh udržitelnosti z ekologického hlediska. Proces posuzování vlivů záměrů na životní prostředí.

Zdroj: zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

PaP: A.1.1 Vymezení pojmu udržitelný rozvoj (str. A.1 - 11)

strategické posuzování vlivů na životní prostředí – SEA

– Strategic Environmental Assessment usiluje o kumulativní posuzování změn životního prostředí. Tato procedura je součástí hodnotícího procesu nástrojů územního plánování. Jako hodnocení vlivů strategií a plánů prostorového / územního rozvoje je SEA upravena Evropskou směrnicí 2001/42/EC (*EU Directive On the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment*).

Proces posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí.

Zdroj: zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

PaP: A.1.1 Vymezení pojmu udržitelný rozvoj (str. A.1 - 11)

hodnocení Environmental Performance Evaluation – EPE

– vyvinuto pro hodnocení environmentálního chování firem. Toto hodnocení bylo zakotveno v mezinárodní normě *ISO 14031 Environmental Management – Environmental Performance Evaluation Guidelines* z roku 1999.

Principy a pravidla územního plánování

Kapitola E. POJMY

Posouzení se zaměřuje na materiálovou a energetickou náročnost podniku.

PaP: A.1.1 Vymezení pojmu udržitelný rozvoj (str. A.1 - 11)

hodnocení životního cyklu – LCA

– (Life-Cycle Analysis) – určeno pro hodnocení dopadu výrobků a procesů na životní prostředí po celou dobu jejich existence. Sleduje spotřebu energie, materiálové vstupy a produkci odpadů například po celou dobu od vzniku přes užívání až po likvidaci stavby. Kalkuluje se celkové množství materiálů, které je nutno přepravit, zpracovat, upravit a zlikvidovat v rámci životního cyklu výrobků či procesů.

PaP: A.1.1 Vymezení pojmu udržitelný rozvoj (str. A.1 - 11)

územní rozvoj

– komplexní rozvoj území, který zahrnuje rozvoj všech hmotných složek, aktivit a procesů vztahujících se k území a jejich vzájemné vztahy. Je to tedy trvalý proces vývoje a změn využití ploch, pozemků, staveb (urbanistických struktur) a krajiny (přírodních struktur), včetně jejich údržby a ochrany hodnot. Cílem je udržitelný a vyvážený rozvoj všech těchto složek v území. Nástroji usměrňování územního rozvoje jsou zejména územní plánování, regionální politika, péče o životní prostředí a péče o kulturní a přírodní dědictví.

PaP: B.1.1 Územní rozvoj (str. B.1 - 2)

území

– část zemského povrchu, vymezená (ohraničená) a členěná podle různých kritérií (fyzicko-geografických, administrativně správních, evidence nemovitostí, způsobu využití, intenzity využití atd.). Území je v územním plánování pojímáno spolu se všemi hmotnými složkami, aktivitami a vztahy, jejichž je nositelem.

PaP: B.1.1 Územní rozvoj (str. B.1 - 2)

rozvoj

– celkový vývoj žádoucím směrem, nikoliv pouze kvantitativní vývoj a ekonomický růst, či růst intenzity využití území. Rozvoj je dále chápán převážně jako záměrně ovlivňovaný vývoj (např. územním plánováním), případně jako sice živelný vývoj, ale v souladu s cíli a představami o pozitivním rozvoji daného území.

PaP: B.1.1 Územní rozvoj (str. B.1 - 2)

